

KLIMAAT FONDS

CO₂-VERANTWOORDING

Klimaatfonds Den Haag 2021

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Overzicht 2021	5
2	Grondslag berekeningen	6
2.1	Emissiefactoren 2021	6
2.2	Rekenmethode en proces - Compensatiepartners	7
2.3	Rekenmethode en proces – Projecten in de stad	7
3	CO₂ verantwoording 2021	9
3.1	CO ₂ -balans 2021	9
3.2	CO ₂ -compensatie 2021	9
3.3	CO ₂ -reductieprojecten 2021	10
4	Assurance verklaring accountant	11
Overzicht tabellen		
Tabel 1	cumulatief overzicht doelstelling compensatie en realisatie reductie 2010-2021	
Tabel 2	Emissiefactoren 2021	
Tabel 3	CO ₂ -balans 2021	

» 1 Inleiding

In deze CO₂-verantwoording doet het Klimaatfonds verslag van de CO₂-boekhouding over het afgelopen jaar ten behoeve van de externe accountantscontrole. Overige voor het bredere publiek relevante informatie volgt later dit voorjaar in een apart publieksverslag.

» 1.1 Overzicht 2021

Sinds de oprichting van het Klimaatfonds in 2010 is de realisatie van de CO₂-reductie 96.627 ton CO₂.

Een gemiddeld huishouden stoot jaarlijks direct 7,5 ton CO₂ uit door energie in huis en vervoer.
Bron: Milieu Centraal (2021)

Het Klimaatfonds heeft sinds de oprichting een uitstoot gecompenseerd, gelijkwaardig aan de jaarlijkse uitstoot van circa 12.884 huishoudens in huis en vervoer.

In de tabel hiernaast staan de CO₂-compensatiedoelstellingen en de reducties die het fonds van 2010 tot eind 2021 heeft gerealiseerd. In 2020 is een tekort van 1685 ton CO₂ meegenomen naar de balans van 2021. Naar 2022 wordt een overschot van 35 ton CO₂ meegenomen.

Het Klimaatfonds houdt jaarlijks een CO₂-administratie bij, die beoordeeld wordt door een onafhankelijke accountant.

Tabel 1: Cumulatief overzicht doelstelling compensatie en realisatie reductie 2010-2021

Jaar	Doelstelling compensatie (in ton CO ₂)	Realisatie reductie (in ton CO ₂)
2010	7.608	8.350
2011	11.116	10.569
2012	9.301	4.838
2013	9.522	14.666
2014	10.393	13.249
2015	6.852	4.319
2016	6.817	5.673
2017	6.689	6.479
2018	6.960	8.441
2019	7.383	8.112
2020	7.668	3.928
2021	7.968	8003
Totaal	96.592	96.627

2 Grondslag berekeningen

Onderstaand overzicht biedt een toelichting op de grondslag voor de berekeningen.

2.1 Emissiefactoren 2021

De berekening van CO₂-emissiefactoren vindt vanaf 2015 plaats conform de uniforme lijst van CO₂-emissiefactoren

voor alle CO₂-projecten in Nederland. Deze zijn openbaar beschikbaar via: www.co2emissiefactoren.nl en in onderstaande tabel opgenomen. Voor de gemiddelde Nederlandse stroommix rekenen we sinds 2019 voor de reductieprojecten met een verwachte gemiddelde emissiefactor tot circa 2030 van 0,45 kg CO₂/kWh.

Tabel 2: Emissiefactoren 2021-2010-2021

Verbruik	Eenheid	kengetal	Eenheid
Totale hoeveelheid gas	m ³	1,884	kg CO ₂ /m ³
Hoeveelheid stroom (geen groene stroom)	kWh	0,556 [0,45 ¹]	kg CO ₂ /kWh
Hoeveelheid stadswarmte	GJ	20,00	kg CO ₂ /GJ
Totale hoeveelheid benzine	liter	2,741	kg CO ₂ /l
Totale hoeveelheid diesel	liter	3,232	kg CO ₂ /l
Totale hoeveelheid lpg	liter	1,805	kg CO ₂ /l
Totale hoeveelheid aardgas	kilogram	2,728	kg CO ₂ /kg
Totale afstand afgelegd met benzine voertuigen	kilometer	0,218	kg CO ₂ /km
Totale afstand afgelegd met diesel voertuigen	kilometer	0,207	kg CO ₂ /km
Totale afstand afgelegd met lpg voertuigen	kilometer	0,203	kg CO ₂ /km
Totale afstand afgelegd met aardgasvoertuigen	kilometer	0,184	kg CO ₂ /km
Totale afstand afgelegd met hybride voertuigen	kilometer	0,158	kg CO ₂ /km
Aantal km busvervoer	reizigerskm	0,14	kg CO ₂ /pkm
Aantal km tramvervoer (geen RandstadRail HTM)	reizigerskm	0,084	kg CO ₂ /pkm
Aantal km trein (nationaal)	reizigerskm	0,039	kg CO ₂ /pkm
Metro	reizigerskm	0,095	kg CO ₂ /pkm
VLIEGREIZEN			
Air - domestic	reizigerskm	0,297	kg CO ₂ /pkm
Air - Europe	reizigerskm	0,2	kg CO ₂ /pkm
Air - International/Intercontinental	reizigerskm	0,147	kg CO ₂ /pkm
OVERNACHTINGEN			
Aantal overnachtingen	Aantal nachten	20,6	kg CO ₂ /nacht

¹ Bij reductieprojecten geldt 0,45 kg CO₂ als verwachte gemiddelde emissiefactor tot circa 2030 (o.b.v. CE Delft). Bron: www.emissiefactoren.nl

2.2 Rekenmethode en proces – Compensatiepartners

Het Klimaatfonds heeft een eenvoudige methode om de compensatie door partners en de financiële bijdrage voor reductieprojecten te berekenen. De wijze van berekening is onveranderd in 2021. Voor deelname van nieuwe partijen geldt een minimale compensatiewaarde van 5 ton CO₂.

De berekening wordt gemaakt voor het verbruik van gas en elektriciteit, auto, ov, vliegreizen en overnachtingen. Na het invoeren van deze gegevens, wordt de CO₂-uitstoot berekend in tonnen CO₂. Door € 20,- per ton te storten in het Klimaatfonds wordt de berekende CO₂-uitstoot gecompenseerd via CO₂-reductieprojecten in de stad.

Het Klimaatfonds voert een globale check uit, de verantwoordelijkheid voor de basisgegevens en de berekening ligt bij de aanvrager. Het Klimaatfonds kan partijen wel ondersteunen bij de berekening.

2.3 Rekenmethode en proces – Projecten in de stad

Organisaties zonder winstoogmerk (met maatschappelijk belang) zoals stichtingen, verenigingen, VvE's en wijkinitiatieven komen in aanmerking voor een financiële bijdrage voor een project dat aantoonbaar CO₂ reduceert. Via het aanvraagformulier op de website komt een project in de procedure en wordt men begeleid bij de afwikkeling van de aanvraag.

Organisaties binnen de doelgroep van het Klimaatfonds kunnen een aanvraag indienen voor een financiële bijdrage. De projecten die het Klimaatfonds ondersteunt, moeten gericht zijn op aantoonbare CO₂-reductie door:

- vermindering van het energieverbruik door besparingsmaatregelen;
- toepassing van duurzame energie (zoals zonne-energie, windenergie en biogas);
- efficiënter gebruik van traditionele energiebronnen (fossiele brandstoffen).

De CO₂-reductie van projecten wordt berekend aan de hand van de besparingen die met de maatregelen zijn gerealiseerd (bijvoorbeeld energie- of gasbesparing). Deze besparingen worden door middel van de CO₂-emissiefactoren omgerekend naar CO₂-reductie.

Bij projecten waarbij investeringen in bedrijfsmiddelen plaatsvinden wordt de totale CO₂-reductie berekend voor de gehele levensduur met een maximum van 12 jaar. Voor elke ton CO₂ die wordt gereduceerd geeft het Klimaatfonds een bijdrage van maximaal € 15,-.

Aanvraagprocedure

Het Klimaatfonds controleert de aanvraag aan de hand van een onderbouwing van de levensduur en besparingen die wordt geleverd door een deskundige, zoals een besparingsdeskundige, een fabrikant of een adviesbureau. Ook wordt gekeken naar productspecificaties en besparingen bij soortgelijke projecten.

Bij de beoordeling van projecten wordt gevraagd om een aantal documenten aan te leveren:

- facturen van de genomen maatregelen
- onderbouwing levensduur en besparing door middel van een verklaring van een erkend bedrijf en/of productspecificaties
- meest recente energienota/jaaroverzicht (indien relevant)
- kopie uittreksel Kamer van Koophandel
- dekkingsplan

De aanmeldprocedure verloopt via de volgende stappen:

- Een organisatie geeft te kennen een energiebesparingsproject te willen uitvoeren dat voldoet aan alle voorwaarden die het Klimaatfonds heeft opgesteld. Hiervoor kan het aanvraagformulier op de website worden ingevuld en opgestuurd.
- Het Klimaatfonds beoordeelt de aanvraag en toetst deze aan de opgestelde criteria.
- Indien het project geschikt wordt geacht voor ondersteuning door het fonds volgen verdere afspraken over betaalwijze en eventuele begeleiding en advies.
- De uitkomst van deze beoordeling wordt schriftelijk meegedeeld aan de betreffende organisatie.

Voorwaarden en vaststelling bijdrage

De voorwaarden voor vaststelling van de bijdrage staan op onze website vermeld. Een aantal voorwaarden om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage zijn begin 2019 aangescherpt in verband met het sterker wordende klimaatbeleid. Met name de emissiefactor voor elektriciteit en de maximale rekenperiode zijn verlaagd. Ook is de maximale bijdrage van het Klimaatfonds aan projecten beperkt tot 15.000 euro per aanvrager per jaar om te voorkomen dat een enkele aanvrager een onevenredig groot deel van het budget ontvangt. De bijdrage aan de Haagse Markt is bij uitzondering wel hoger, omdat daarvoor dit jaar voldoende ruimte in het budget bestond. Uit de projecten van 2019 t/m 2021 blijkt dat aanvragers vaak een geringere bijdrage nodig hebben dan de maximale

15 euro/ton, mede door de verdubbeling van onze bijdrage door Fonds 1818 en door gunstiger terugverdiertijden. De business case van het project ondersteunt onze berekening voor de hoogte van de bijdrage. Een bijdrage is alleen mogelijk bij terugverdiertijden van meer dan vijf jaar.

Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage van het Klimaatfonds Den Haag moet een project aan een aantal voorwaarden voldoen. Hieronder worden de belangrijkste voorwaarden genoemd.

- Het project moet uitgevoerd worden in Den Haag. Indien er organisaties compenseren uit de regio Haaglanden, is regionale compensatie ook mogelijk.
- Eerst moet zijn onderzocht of andere financiële steun mogelijk is, bijvoorbeeld via subsidies.
- In eerste instantie komen alleen projecten van organisaties van maatschappelijk belang in aanmerking voor ondersteuning, die anders niet of moeilijker gerealiseerd zouden worden.
- Het project moet worden aangemeld door een maatschappelijke organisatie of instelling die zonder winstoogmerk werkt.
- Met het project moet een aantoonbare en substantiële hoeveelheid CO₂ (minimaal 100 ton over levensduur van de maatregelen met maximum van 12 jaar) worden gereduceerd.
- De aanvraag voor financiële ondersteuning dient binnen 3 maanden na uitvoering van de maatregelen te worden ingediend bij het Klimaatfonds. Indien meerdere maatregelen gedurende het jaar worden uitgevoerd, kan in overleg alsnog een aanvraag worden ingediend.

3 CO₂ verantwoording 2021

3.1 CO₂-balans

De CO₂-balans is een specificatie van de CO₂-compensatiedoelstelling voor 2021 en de gerealiseerde CO₂-reductie in 2021.

Tabel 3: CO₂-balans 2021

Doelstelling	ton CO ₂	Realisatie	ton CO ₂
Compensatie		Reductie	
Gemeente Den Haag	6.158	Stichting Kopgroep 2030	285
Biodi	120	VvE Fahrenheitstraat	139
Green2live	5	Groene Regentes (via Stichting Vitafutura)	583
		Buurtergie Statenkwartier	444
		Coöperatie Haagse Stroom	875
		Stichting Duursaam Benoordenhout	1.579
		Stichting Haagse Markt Herman Costerstraat	2.834
		Stichting Utopie	1.264
SUBTOTAAL	6.283		
Eindsaldo 2020	1.685		
TOTAAL	7.968	TOTAAL	8.003
		Eindsaldo 2021	35

Per saldo is vanaf 2010 in totaal 35 ton CO₂ meer gereduceerd dan benodigd. Het overschot komt op de beginbalans van 2022 te staan.

3.2 CO₂-compensatie 2021

In 2021 hebben drie organisaties in totaal 6.283 ton CO₂ gecompenseerd via het Klimaatfonds. Vanaf juli 2021 heeft het Klimaatfonds een compensatie-opdracht gekregen van gemeente Rotterdam; die opdracht (voor 8.600 ton) loopt door in 2022 en zal bij afronding verantwoord worden.

Toelichting per organisatie:

Gemeente Den Haag

De wens van de gemeente Den Haag om een klimaatneutrale organisatie te zijn, maakt de uitvoering van de werkzaamheden door het Klimaatfonds mogelijk. De compensatiebijdrage van de gemeente Den Haag vormt het grootste deel van het fonds. De gemeente heeft in 2021 een compensatie-opgave van 6.158 ton CO₂. Deze compensatie is de door de gemeente

berekende CO₂-uitstoot van de gemeentelijke organisatie in 2020 en was lager dan vooraf begroot, waarschijnlijk vooral als gevolg van de corona-crisis.

Biodi

Biodi levert verschillende soorten composteerbare verpakkingsmaterialen. Per product is de milieu-impact van de hele productketen inzichtelijk. Koffie-, bier- en frisbekers, borden, afvalzakken van diverse duurzame materialen als palmblad, papier, bamboe en mais. Voor het product Cup2paper wordt de resterende CO₂-uitstoot (8 gram CO₂ per beker) gecompenseerd via het Klimaatfonds. In 2021 wordt 120 ton CO₂ gecompenseerd.

Green2live

Green2live is een adviesbureau voor duurzaming van organisaties, op het gebied van zowel zonnepanelen als groene daken, en van advies en subsidieaanvraag tot projectbegeleiding. In 2021 is 5 ton CO₂ gecompenseerd.

» 3.3 CO₂-reductieprojecten 2021

Het Klimaatfonds heeft in 2021 aan in totaal 14 projecten van 8 maatschappelijke organisaties een financiële bijdrage toegekend.

De 14 uitgevoerde projecten zijn gerealiseerd door 5 bewonerscollectieven, 1 coöperatie, 1 VvE, en 1 stichting van ondernemers. Bij de 14 projecten zijn in totaal 4.630 zonnepanelen aangelegd, bijna 2300 meer dan in 2020 (mede door vertraging van een aantal projecten in 2020). Bij 1 project zijn ook 2 warmtepompen aangeschaft (wat 2 minder is dan in 2020). Voor alle projecten geldt dat de CO₂-reductie is berekend over een periode van maximaal 12 jaar. De totale CO₂-reductie van alle projecten in 2021 bedraagt 8.003 ton.

Toelichting per project

Kopgroep 2030: dit wijkinitiatief heeft via collectieve inkoop in totaal 168 zonnepanelen aangeschaft. Daarmee besparen ze in 12 jaar naar verwachting circa 285 ton CO₂.

VvE Fahrenheitstraat: deze VvE heeft 77 zonnepanelen aangeschaft. Daarmee besparen ze in 12 jaar naar verwachting circa 139 ton CO₂.

Groene Regentes: dit wijkinitiatief heeft collectief 320 zonnepanelen en 2 warmtepompen aangeschaft. De CO₂-reductie in 12 jaar is naar verwachting circa 583 ton.

Buurtenergie Statenkwartier: dit wijkinitiatief heeft collectief 264 zonnepanelen aangeschaft. De CO₂-reductie in 12 jaar is naar verwachting circa 444 ton.

Haagse Stroom: deze coöperatie heeft via de postcoderegeling een zonnedak van 520 panelen gerealiseerd bij het Oranjeplein. De CO₂-reductie bedraagt in 12 jaar naar verwachting circa 875 ton.

Duursaam Benoordenhout: dit wijkinitiatief heeft collectief 990 zonnepanelen aangeschaft. Ze besparen daarmee in 12 jaar naar verwachting circa 1579 ton CO₂.

Stichting Haagse Markt: dit wijkinitiatief heeft collectief 1555 zonnepanelen aangeschaft. Ze besparen daarmee in 12 jaar naar verwachting circa 2834 ton CO₂.

Stichting Utopie: bewoners schaften via dit initiatief in totaal 736 zonnepanelen. Daarmee besparen ze naar verwachting in 12 jaar circa 1264 ton CO₂.

» 4 Assurance verklaring accountant

ASSURANCE-RAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Stichting Klimaatfonds Den Haag

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben de CO₂-verantwoording van Stichting Klimaatfonds Den Haag te Den Haag over de periode 01 januari 2021 tot en met 31 december 2021 beoordeeld. De opgave is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een assurance-rapport inzake de CO₂-verantwoording te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3410, 'Assurance-opdrachten betreffende emissieverslagen'. Dienovereenkomstig dienen wij ons onderzoek zodanig te plannen en uit te voeren, dat een beperkte mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave van basisgegevens geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. De werkzaamheden die worden verricht bij het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van informatie en zijn geringer in diepgang dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de entiteit en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de CO₂-verantwoording. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij beoordelingswerkzaamheden is daarom ook lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij controlewerkzaamheden.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Klimaatfonds Den Haag zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de duurzaamheidsinformatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordeling dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De werkzaamheden die worden verricht bij het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van informatie en variëren in aard en timing van, en zijn ook geringer in omvang, dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordeling is daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controle.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze CO2-verantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze beoordelingswerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op onze conclusie. De kwantificering van broeikasgassen is onderhevig aan inherente onzekerheid.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitssystemen (NVKS)' toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsbeheersing inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, accountantsstandaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3410, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de CO2-verantwoording geen juiste weergave geeft van de verantwoorde CO2-reductiedoelstelling en –realisatie in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in de CO2-verklaring.

Leiden, 17 maart 2022

Berveling Accountants & Adviseurs B.V.

W.J.M. de Haas AA

KLIMAAT FONDS

Klimaatfonds Den Haag

BEZOEKADRES

Guntersteinweg 377
2531 KA Den Haag

TELEFOON

070 364 30 70

E-MAIL

info@klimaafondslokaal.nl

WEBSITE

www.klimaafondslokaal.nl